

Journal, 1699-1732
(Precis of the Archives of the Cape of Good Hope)

H.C.V. Leibbrandt

Register, 1699-1708

Hierdie register dek die jare 1699 tot en met 1708 van die
Dagregister (pp.1-182 van bogenoemde uitgawe).

Saamgestel deur Karel Schoeman
karelschoeman@intekom.co.za

29.1.2004

aankondigings, *sien* openbare aankondigings
aansteeklike siektes (alg.), 40
aanstellings (amptenare), 18, 34, 45, 58, 64-65, 74, 88, 97, 111-112, 149, 179-180
Aaron van Bengale, 140-141
Aaron van Cochin (Groot Aaron), 144-146
Aaron van Cochin (Klein Aaron), 144-146
Abbekerk, 156
Abraham (Chinees) (Abraham de Vyf?), 51
Abrahamsz, Antonie, 112, 122
afskeidsmaal (retoervloot), 27, 48, 59, 67, 77, 91, 121, 166
afslag (verkoopmetode), 79
afstande: Kasteel-Groenkloof, 41
agitasie teen W.A. van der Stel (1706-07), 90-91, 114-121 *passim*, 149-151 *passim*,
163-166 *passim*, 180-181. *Sien ook* Drakenstein: klagtes oor vryburgers;
Starrenburgh, Johannes: verslae; Stellenbosch: klagtes oor vryburgers; vroue: in
agitasie teen W.A. van der Stel.
Agulhas, *sien* Kaap Agulhas
akkerbome, *sien* eikebome
Akkerman, Marten, 102, 104
algemene plakkaat, 1, 23, 34, 65, 75, 86
alleenlopendes, 91. *Sien ook* swerwers.
ambergrys, 6
amnestie, 2 *passim*
ampsrottang (amptenare), *sien* rottang (ampstaf)
ampstaf (Khoi-kaptyns), *sien* Khoi-kaptyns: ampstaf
amptenare (VOC), *sien* aanstellings (amptenare); garnisoen; leenknegte; matrose;
predikante; sieketroosters; voorlesers en –sangers; vroue: van hoë amptenare
Amy, 9-10, 11-12, 15, 22, 33, 51, 55, 73, 110, 169, 175, 176
Andries (slaaf), 169-170
Andriesz, Jan, 128-129. *Sien verder* Lapje (Khoi)
Anglesea (Engelse skip), 35
Anna (Engelse skip), 47, 143
Antonie van Bengale, 144-146
Appel, Ferdinand, 34, 74, 151
apteker (amptenaar), 115
Araby (Engelse skip), 139
arak, 38
Arend, Jurgen, 44
Arentsz, Hendrik, 33
armoede, 159
Ary van Nagapatnam, 174
Assendelft, 93-94, 111, 112
Augustyn van Batavia, 144-146

bakenpale, 32
bakkers, 91-92, 155, 172, 177
ballasmandjies, 178
ballinge, 67, 115. *Sien ook* verbanning.
bandiete, *sien* gevangenes
bannelinge, *sien* ballinge
Barkuys, Paulus, 64

Barneveld, 122, 156
 Basson, Willem, 67, 112, 177
 Batavia, *sien* emigrasie:na Batavia; Goewerneur-Generaal (Batavia); koringuitvoer;
 Spinhuis (Batavia); verbanning:na Batavia
 Baviaansbaai, 51
 Beck, Henricus, 60-61, 61, 68, 78, 97(1706?), 107, 130, 132, 134, 136, 137, 138, 139,
 140, 154, 160, 165-166, 167, 172; aankoms, 51; huwelik, 115; brief, 119; kerkdienste,
 51 *passim*, 122, 137, 159
 Becker, Pieter, 42-43, 53, 55
 bedelaars, 159
Bedford (Engelse skip), 10
 beëdiging, 76
 begraafplase (Tafelvallei), 108, 111. *Sien ook* kerkgebou (Tafelvallei):begrafnisse.
 begrafnismaal, 163
Beieren, 156
 bekendmakings, *sien* openbare aankondigings
 Bekker, Pieter, *sien* Becker, Pieter
Belois, *sien* *Blois*
 belonings, *sien* wilde diere:belonings vir uitroeiing
 Bennit, John, 95
 Berdenes, Gebregt, weduwee van Rutger Mensing: en bierpag, 31, 40, 54, 62, 70, 79,
 96, 98-99, 109-110, 135, 172; botsing met owerheid, 98-99
Berg, 50, 93-94 *passim*, 137
 Bergh, Oloff, 14-16 *passim*, 42-43, 102; huis, 162; vrou, 161
 Bergrivier, 37, 38, 46, 83, 84, 92. *Sien ook* Klein Bergrivier
 bergstrome (Tafelvallei), 27-28
Berkel, 10
Berkenrode, 80
 besoekende skepe: 'refreshment days', 108; siekes, 74, 156. *Sien ook* drostery:van
 besoekende skepe; Saldanhabaai:besoekende skepe. *Sien verder* *inskyrwings en*
verwysings onder Deense skepe; Engelse skepe; Franse skepe.
 besoldiging (VOC), *sien* predikante:traktement en rantsoen
 betogings, 100-101
Beverwijk, 155
 bevolkingsyfers, *sien* *opmerkings en verwysings onder* opgaaf; statistieke
Beyeren, *sien* *Beieren*
Beyweg, *sien* *Huis te Byweg*
 Bichon, Claas, 3-4
 Biebouw, Hendrik, [*by implikasie*] 119, 120 (verwysings na Stellenboschmeul)
 bierbrouery, 79, 96, 109-110. *Sien ook* Berdenes, Gerbregt, weduwee van Rutger
 Mensing:en bierpag.
 bierpag, 12, 14, 26, 31, 40, 54, 70, 98; pryse, 13, 40, 54, 55, 62, 70, 71, 72, 79, 79, 98,
 99, 135; voorwaardes, 79, 96. *Sien ook* Berdenes, Gerbregt, weduwee van Rutger
 Mensing:en bierpag.
 bierpryse, 31
Bijweg, *sien* *Huis te Byweg*
 'Black Coopman' (Khoi-kaptyn), *sien* *onder* Coopman
 Blesius, Joan, 131, 142 ('the Fiscal'), 148-149, 153-154
Blois, 63, 67, 71
 Blom, Jan, 95
 Blond, Barend Pietersz, 169

Blouberg, 170
 Bloys, kaptein, 89-90
 Bockelenberg, J., *sien* Bokkelberg, J.
Bode, 52, 54
 Boer van Bengale, 128
 'Boesmans', 39-47 *passim*, 59, 63, 84-85; verbond met VOC, 82
 Boevetius, W.C., 49
 Bogaart, Ary, 67
 Bokberg, 41
 bokke, 91
 Bokkelberg, J., 97 *passim*, 100, 117
Bombay (Engelse skip), 114
 Bommelshoek (pos), 31
Bon, 121
 Bontebok (Khoi), 59
Boode, *sien Bode*
 boomaanplanting, 2, 8-9, 10, 12-13
Boor, 53
 boothuis (Tafelbaai), 80-81
 Bootsman (Khoi-kaptyn), 83
Borneo (Engelse skip), 57, 58
 Bosman, Hermanus, 124-125, 180
 botaniese ondersoek, 8
 Both, Pieter Jansz, 162
 Botma, Cornelis, 16, 34, 58, 69, 88, 112 *passim*, 147, 180 *passim*, 181
 Botma, Gerrit, 97
 Botma, Jan, 55, 97, 100
 Botma, Jan Stevensz, 42
 Bottelary, 170
 botter, 139
 Boudaan, Gualter, 68
 Bouman, [*ongeïdentifiseer*], 106
 Bouman, A., 112
 Bouman, H., 58, 74, 88 *passim*, 97, 149 *passim*, 178, 180, 181
 Bourbenoys, Jacob, 170
 bouwerk, 135
 brand, 66, 115
 brandewyn, 10, 12, 13, 96
 brandewynpag, 14, 31; pryse, 13, 26, 55, 62, 71, 79, 98, 135; voorwaardes, 62, 79
 brandewynpryse 31
 brandhout, 3, 24, 28, 166
 brandmerk (straf), 141, 146
 brandstigting, 36, 57, 91, 92
 brandweerapparaat, 89, 115
 Brasman, Pieter Harmensz, 170
 Brayce, Randel, 33
Bredenhof, 72-74 *passim*
 Breë Raad: deelname van Goewerneur en Politieke Raad, 165
 Breederivier, 84
 Brentgens, Willem, 82
 Breugmans, Margriet, vrou van Willem van Rymsdyk, 31

Brink, Jan, 74
 Broegh, Jacobus, 59
 Broens, Barend, 164
 Broer, Willem Jan, 154
 Brommert, Jan, 21, 78, 88, 106, 149 *passim*
 Bronkhorst, Gerrit, 53-54
 brood, 116. *Sien ook* bakkers.
 broodkoring, 177
 brouery, *sien* bierbrouery
 Brouwer, Cornelis, 18
 Brouwer, Jacob Aartsz., 76, 77
 brûe (Tafelvallei), 13-14, 36
 Brummert, *sien* Brommert
Buisje, 54
 buiteposte, 40, 42, 56; besetting, 169; in Bergriviergebied, 37-38, 38-39, 59, 66
 Burgaart, Barend, *sien* Burger, Barend
 Burger, Barend, 30, 31, 34, 60, 61, 65
 burgerkommando's, *sien* strafkommando's teen veerowers
 burgermilisie, 16, 97, 158, 174-175: getalle, 42, 175; oefeninge, 16, 42, 32, 55, 56, 57, 64, 73, 82-83, 98, 109, 175; nuwe reëlings vir oefeninge, 109; diensontwyking, 40-41. *Sien ook* strafkommando's teen veerowers. *Sien verder onder* Drakenstein; Stellenbosch.
 burgerrade, 35, 74, 88, 90, 112, 135-136, 174-175, 181; benoemings, 34, 44, 58 *passim*, 88, 149; besware teen H. Hüsing, 180-181
 Burgert, Barend, *sien* Burger, Barend
 Burges, Sam, 17, 19
 Burghard, Barend, *sien* Burger, Barend
 Busson, W., *sien* Basson, W.
Byweg, *sien* Huis te Byweg

Caesar van Makassar, 140-141
 Caffer (Khoi), 169-170
 Caffer, Matthys, van Nieu-Guinea (slaaf), *sien* Matthys Caffer van Nieu-Guinea
 caffers (geregsdienaars), *sien* kaffers
 Calden, Petrus, *sien* Kalden, Petrus
 Cameel, John, 142
 Carnak, J.H., 74, 112
Carthago, 171 *passim*, 173
Cattendijk, *sien* *Kattendijk*
 Celliers, Josua, [*verwysings verloor*]
Centaurus, 83
Ceulen, *sien* *Keulen*
 Ceylon, *sien onder* gevangenes
China Merchant (Engelse skip), 56
 Chineesje (Khoi-kaptyn), 39
 Chinese gemeenskap, 51, 77 *passim*
Christianus Quintus (Deense skip), 22
 Cilliers, Josua, *sien* Celliers, Josua
 Claarbout, Joost, 4
 Claas (Khoi-kaptyn) (Swartland), 80
 Claas (Dorha) (Khoi-kaptyn) (Overberg), *sien* Dorha

Claasz, Hendrik, 44
 Cleinfeld, Valentyn, *sien* Kleinveld, Valentijn
 Cloete, *mevrouw*, 100
 Cloete, Coenraad, 45, 108
 Cloete, Gerrit, 35 *passim*, 37, 39
 Cloete, Levina, 151
 Cnoet, Jacob, 141
 Cochokwa ('Gonnema-Hottentotte', 'Koekemans'), 38, 44, 46
 Coetchee, *sien* Coetzee
 Coetzee, Dirk, 45, 64, 97, 100(?), 107, 180
 Coetzee, Jan, 123
Concordia, 23, 111, 166
 Constantia (landgoed), 32, 81
Content (Engelse skip), 46
 Conterman, Hans Jacob, 88, 100, 107
 Coopman (Khoi-kaptyn), 28, 38, 44-45, 60, 82, 142; 'Black Coopman', 167; 'White Coopman', 167
 Coper, Gerrit, 19
 Corsenaar, Willem, 4, 38, 45, 58, 65, 74, 88 *passim*, 111, 112, 125 *passim*, 149, 157, 164, 167, 176, 179-180
 Corydon van Madras, 173-174
 Cotsee, *sien* Coetzee
 Cramer, Jan, 33
 Croese, Dideloff, 66
 Cruse, Jacobus, 4, 32, 42-43, 45, 49, 58, 63, 72, 78, 131, 143, 149 *passim*
 Cruywagen, Jan Meyndertsz, 33, 62, 98-99, 109-110, 172
 Cuyper (Khoi-kaptyn), *sien* Kuyper

 d'Ableing, Johan Cornelis, 121, 122-123 *passim*, 124, 148-149 ('the Administrator'), 179-180; vrou, 161
 dagga, 85
 d'Ailly, Johannes Godefridus, 159, 165, 176
 Daniël van Koromandel, 67, 68
 dans, 100
 Dassenberg, 25
 Dasseneiland, 50, 95, 110
 Daveman, Gerrit, 109
 David (slaaf), 68
 de Beer, Jan, 16
 de Beer, Matthys Andries, 108
 de Boer, Meindert, 121
 de Goyer, Hugo, 11, 38; dood, 64
 de Grevenbroeck, Gulielmus Joh., 64, 88, 139-140; en agitatie teen W.A. van der Stel, 101, 103, 104, 151
 de Groot, Jacob, 27
 de Kruys, Philip, *sien* ter Kruys, Philip
 De Kuilen (pos), 1, 17, 102, 103, 104, 178; verkoop, 29
 de la Fontaine, Philip, 61, 95
 de Lange, Jacobus, 112, 165-166
 de Longh, Charles, 108
 de Meurs, Samuel Martini, 123, 127, 142-143 ('the Landdrost')

de Meyer, Pieter, 88, 149 *passim*, 153-154 *passim*, 160
 de Ruyter, Dirk, 41
 de Savoye, Aletta, 151
 de Savoye, Jacob, 31, 151; vrou, *sien* le Clerq, Maria Magdalena
 de Thuillet, Jan, 163, 169-170
 de Villiers, Abraham, 45, 64, 74, 88, 97 *passim*, 127
 de Villiers, Jacob, 58, 70
 de Villiers, Pieter (Pierre), 34, 58, 74, 180
 de Vos, Melchert, 80
 de Vyf, Abraham, *sien* Abraham (Chinees) (Abraham de Vyf?)
 de Wasser, Jan, 140
 de Wild, Jacobus, 13
 de Wilde, Herman, 61-64 *passim*, 160
 de Wit, J., (amptenaar), 149
 de Wit, Jan, (admiraal), 91, 112
 Decker, *skipper*, 9
 Dede, *korporaal*, 44, 46, 47
 Deense besoekers, 64
 Deense skepe (alg.), 156. *Sien ook Christianus Quintus; Fredericus Quartus; Prins Georg.*
 dekriet, 57
 Deodati, Rudolph, 61
 Deonys, Paulus, 174
 deportasie, *sien* verbanning
 des Pres, Hercules, 34, 114, 103-104
 des Pres, Jacob, 107
 des Pres, Philip, 97
 diakens, *sien* Drakenstein:kerksake; kerksake (Tafelvallei); Stellenbosch:kerksake
 Diederik, Matthys, 13
 diefstal, 26-27, 27 *passim*, 72, 78, 98, 138, 140, 141, 144, 168, 169. *Sien ook* inbraak; perdediefstal; skaapdiefstal.
Diemen, 155
 Diemer, Abraham, 34, 35, 36, 45, 58, 65, 74, 90, 112, 180 *passim*
 Diemer, Elbert: weduwee, *sien* Does, Christina
 Diepenauw, Claas Hendrick, 26, 35, 58, 65, 88, 90, 123, 149, 157; vrou, *sien* Tas, Sara Dina (eiland), 7-8
 Diodati, Rudolph, *sien* Deodati, Rudolph
 Dirksz, Jan, *sien* Lapje (Khoi)
Discovery (Engelse skip), 48
 dispensier (amptenaar), 15, 114
 Ditmar, Michiel, 53
 Doen, Baltus, 52, 53
 Does, Christina, weduwee van Elbert Diemer, 170
 Doetes, Evert, 4
 Doggesmeester (Khoi-kaptyn), 39, 80
Dolfijn, 33
Domburg, 115
 Donker, H., 74 *passim*, 88 *passim*, 97 *passim*, 112 *passim*, 149 *passim*, 178, 181
Donkervliet, 12, 66, 129, 131, 132, 134
 doodslag, *sien* moord en doodslag

doodstraf, 67, 77, 78, 83, 92, 92, 141, 146, 168; deur fusillering, 17, 67, 96, 173, 174;
 teregstelling van slawe, 171
 Doornkraal (plaas), 115, 128
 Dorha ('Claas') (Khoi-kaptyn), 38
 Doudersdadt, Godfried, 24, 29-30, 43, 47, 110
 Dover, 112
 draagbare, 74
Drakenstein: besoek deur Goewerneur, 17
 Drakenstein: bestuur, 34, 45, 58, 65, 74, 88, 167, 180
 Drakenstein: boomaanplanting, 12-13
 Drakenstein: burgermilisie, 31, 54-56 *passim*, 97, 98, 108, 111, 158, 174
 Drakenstein: kerksake, 22, 27, 33, 34, 44, 58, 61, 64, 74, 78, 88, 112, 119, 124-125,
 127-128, 137 *passim*, 138 *passim*, 140, 154-155, 167, 180
 Drakenstein: klagtes oor vryburgers, 30, 100, 123
 Drakenstein: meul, 60, 61
 Drakenstein: misdade en oortredings, 118
 Drakenstein: onderwys, 27
 Drakenstein: tapperye, 96
 Drakenstein: veeruil met Khoikhoi, 28
 Drakenstein: wolboerdery, 31
 Drakenstein. *Sien ook* Franschoek; Paarl.
 drankgebruik, *sien* drinkgewoontes
 drankhandel, 80, 159. *Sien ook* drankpagte (alg.) en *verwysings*; tappersbedryf.
 drankpagte (alg.), 12, 26, 172. *Sien ook spesifieke inskrywings onder* bierpag;
 brandewynpag; wynpag.
Drie Kronen, 1, 16, 34, 61, 64
 Driefontein, 25
 drinkgewoontes, 11, 103, 106, 128, 158, 173. *Sien ook* dronkenskap; tappersbedryf.
 driwwe, 99
 dronkenskap, 47, 106, 168, 174. *Sien ook* matigheid.
 droogtes, 27, 32-33, 38, 44, 46, 47-48, 76, 76-77, 176
 drostery, 2, 26, 33, 75, 81, 98, 156; van besoekende skepe, 18, 58, 76. *Sien ook*
 verstekeling op skepe. *Sien verder onder* garnisoen; matrose; slawe.
 duiweoes: op Vergelegen, 177-178. *Sien verder* wynbou.
 du Mont, Pieter, 108
 du Preez, du Prés, *sien* des Pres
 du Toit, François, 29, 31, 34, 45, 64, 65, 74, 114, 180
 du Toit, Guilliam, 58 *passim*, 74, 88, 99-100, 105, 106, 114, 117, 119
 Duintjies (Mouillepunt) ('Sandhills'), 2, 57, 62
Duivenvoorde, 132, 134, 171
 Duiwelsberg, 144
 Durand, Jan (Jean), 97, 108, 111, 167

East India Company, *sien* Engelse Oos-Indiese Kompanjie
 ebbehout, 21, 26, 53, 95, 126
Edward & Dudley (Engelse skip), 73
 Eems, Guilliam, *sien* Heems, Guilliam
Eenhoorn, 16
 eenlopendes, 91. *Sien ook* vryburgers: swerwers.
 Eersterivier, 36 ('Stellenbosch River'), 115, 122
 egskeiding, 171

eikebome, 9, 10
 ekspedisies, *sien* ontdekkings- en verkenningstogte; ruitogte (VOC); strafkommando's; veeruil met Khoikhoi (vryburgers).
 ekwipasiegoedere, 7, 12, 159
 ekwipasiehuis (Tafelvallei), 26-27
 Elandskloof, 46, 66
 Elbertsz, *mevrouw*, (Alida ter Meulen), 99-100
 Elbertsz, Claas, 99-100, 101-104 *passim*, 114
 Elbertsz, Geertruy, 151
 Elbertsz, Jan, 88, 99-100, 101-104 *passim*, 114
 Elsenburg, 106
 Elsevier, Samuel, 45, 68, 106, 112, 112, 125; ontslag, 121
 Elsieskraal (pos), 29, 105
 emigrasie: na Batavia, 31, 74, 121; na Mauritius, 69; na Nederland, 136, 164
 Engelbregt, Maria, weduwe van Hercules van Loon, 71; 151-152 *passim*
 Engelse leenkneg, 142
 Engelse Oos-Indiese Kompanjie, 19
 Engelse skepe (alg.), 8, 10, 28, 34, 67, 76, 91, 95, 122, 123, 166; seerowers, 9-10. *Sien* ook *Anglesea*; *Anna*; *Araby*; *Bedford*; *Bombay*; *Borneo*; *China Merchant*; *Content*; *Discovery*; *Dover*; *Edward & Dudley*; *Fame*; *Featherstone*; *Fiddelie*; *Fleet*; *Happy Return*; *Hastings*; *Hern*; *Horsham*; *Indian Frigate*; *John & Mary*; *Kent*; *Kingfisher*; *Lizard*; *London*; *Loyal Merchant*; *Macclesfield*; *Margate*; *Mary*; *Montagu*; *Norway*; *Oley*; *Oremsab*; *Oxford*; *Panther*; *Piety*; *Queen*; *Rising Eagle*; *Scarborough*; *Severn*; *Speedy Return*; *Swift*; *Union*; *Vine*.
 Engelse taal, 21
 epidemies (alg.), 40
 eresaluut (skeepvaart), *sien* saluutskote
 Europese berigte, *sien* oorloë (Europa)
 Evertsz, Conelis, 41

Fame (Engelse skip), 2
Featherstone (Engelse skip), 108
Fiddelie (Engelse skip) (*Fidelity?*), 90
Fleet (Engelse skip), 92
 foltering (geregtelik), 27, 77, 78, 91, 92, 120 *passim*, 167-168, 172, 173
 Franken, Albert, 41
 Franschoek, 70, 123
 Franse skepe, 27-28
 Franse taal, 27, 101, 137, 140
Fredericus Quartus (Deense skip), 48, 159-160
 fusillering, *sien* doodstraf:deur fusillering

 galgdood, *sien* doodstraf
 galgheuvel (Tafelvallei), 26, 75
 galgveld, 77, 174
Ganzenhoef, 155
 Gardieu, J., 62
garnisoen, (alg) 63, 81
 garnisoen: drostery, 77
 garnisoen: getalle, 10, 39, 137, 169

garnisoen: misdade en oortredings, 12, 15-16, 65-67 *passim*, 75, 76, 78, 80, 95, 96, 98, 109, 120
 garnisoen: monsterring, 29, 31, 39, 54, 61, 69
 garnisoen: voeding, 28, 116, 172
 garnisoen: wetgewing, 11, 80
 Gaucau (Khoi-kaptyn), *sien* Goukou (Oude Heer)
 gebede, *sien* skeepsgebede
 geld, *sien* *Merestein*:geldkiste; muntstelsel
 generale plakkaat, *sien* algemene plakkaat
Generale Vrede, 31, 66, 129, 155-156
Gent, 9, 48, 74
 Gerbrandsz, Theunis, van der Schellingh (=Terschelling?), 83
 Gerlach, Louis, 163
 Gerrit (Khoi), 59
 Gerritsz, Albert, 117
 geslagsiektes, 175
 gevangenes: getalle, 169; aankoms uit Ceylon, 120; terugsending na Ooste, 123; ontsnapping, 105; amnestie, 2. *Sien ook* ballinge; Kaasteel:aanhouding van gevangenes; Kasteel:ontsnapping van gevangenes; Robbeneiland:gevangenes:ontsnapping.
 gewelddood, *sien* moord en doodslag
 gewere, *sien* stelgewere; vuurwapens
 gewigte, *sien* mate en gewigte
Ghyn, *sien* *Gyn*
 giftige visse, 13
 Gildenhuis, Albert Barendsz, 8
 Gildenhuis, Arend, 64, 88, 140
Godsvrucht (Engelse skip), *sien* *Piety*
 Goeree (Khoikhoi), 14
 Goewerneur-Generaal (Batavia), 76
 Goewerneurs (Kaap). *Sien* van Assenburgh, Louis; van der Stel, W.A.
 'Gonnema-Hottentotte', *sien* Cochokwa
 Goodwin, Vaughan, 90
 Gordon, ds., 140
 gort, 15, 33, 45, 85, 181-182
 gortmeul, 172
 Goukou (Oude Heer) (Khoi-kaptyn), 9
 Gouri (Khoikhoi), *sien* Goeree
 graan(...), *sien* koring(...)
 Greef, Matthys, jr., 108
 Grein, Hans Jurgen, *sien* Grimp, Hans Jurgen
 grense, 136
 Grevenbroeck, *sien* de Grevenbroeck
 Grigo (Khoi-kaptyn), 46
 Grigrikwa (Khoikhoi), 35, 37, 38, 40, 84
 Grimp, Hans Jurgen, 34 ('Grein')
 'Griquas' (stam), *sien* Grigrikwa
 Groenkloof, 25, 38, 39, 41, 42, 56, 66, 84, 85, 123, 142, 144-145; 14-15 uur van Kasteel, 41. *Sien ook* Tous, Daniël.
 groenvoer, 74
 grondbesit (vryburgers), 177

grondtoekenning (vryburgers), 17, 110
 Groot Constantia (landgoed), *sien* Constantia
 Groote Schuur (Rondebosch), *sien* Kompanjieskuur
 Grootmogol (Indië), 16
 Guto, François, 58, 111, 177
 Gyn, 54

Haak, 52, 53, 67, 155
 Haak, Jan Christoffel, 41
 Haak, W., 121
 Hagedoorn, J.H., 168
Hamer, 69, 72, 73, 74, 88, 94, 95-96, 124
 handelstransaksies, *sien* kleinhandel
 Hans (Khoi), 128-129
Happy Return (Engelse skip), 33-34
Hardloper, 16
 Harrison, kaptein, 26
 Hartogh, Jan, 82 *passim*, 86 *passim*, 139, 142
 Hasewinkel, Christoffel, 67, 68, 69-70, 99, 137
 Hasselaar, Jacob, 108
Hastings (Engelse skip), 35
 Hatting, Hendrik, 178
 hawehoof (Tafelbaai), *sien* seehoof
Hazenoot, 92-93
 Hazewinkel, Christoffel, *sien* Hasewinkel, Christoffel
 heemrade, *sien* Drakenstein:bestuur; Stellenbosch:bestuur
 Heems, Guiliam, 34, 58 *passim*, 88, 112, 149 *passim*
 Heins, Daniël, *sien* Heyns, Daniël
 Hekwon (Khoikhoi), 14
 Helot, W., 125, 132, 143
Hennetje, 11
 Hequon (Khoikhoi), *sien* Hekwon
Hern (Engelse skip), 173
 Hessekwa (Khoikhoi), 1, 17
 Heufke, Joh., 142, 144
 Heuningberg, 38, 46
 Heyndericksz, Arend, 49
 Heyns, Daniel: 3-7 *passim*, 12, 13, 165
 Hill, Robert, 112
 hoede, 76
Hoedenskerk, 160
 Hoedjiesbaai, 51
 Hoeza (Khoi-kaptyn), 80
 Hof vir Huweliksake, 34, 45, 58, 65, 74, 88, 112, 149, 180
 Hof vir Kleine Sake, 45, 58, 65, 74, 88, 112, 149, 160
Hogsted, *sien* Hoogstede(?)
 Honingbergen, *sien* Heuningberg
Hoogstede ('*Hogsted*'), 93-94, 111, 112
 hooi, 14, 72, 102
 Horabee (Khoi-kaptyn), 80
 horing (straf), 67

Horsham (Engelse skip), 139
Horstendaal, 93-94
 hospitaaldienste: ou gebou (Tafelvallei), 15, 26-27; nuwe gebou, 15, 73-74, 109; getalle, 169; drostery, 77; sieketrooster, 136; voedselvoorsiening, 22; sanitêre geriewe, 125; brandblusapparaat, 115. *Sien ook* besoekende skepe:siekes.
 Hottentots-Holland, 85. *Sien ook* Vergelegen.
 Hottentots-Hollandberge, 38
 'Hottentotte', *sien* 'Boesmans'; Khoikhoi; Khoi-stamme; Sonkwa (stam); Ubikwa (stam)
 Houtbaai, 4, 83
 houtbosse, 10, 36
 houtpryse, 112
 houtverkope, 175
 houtvoorsiening (alg.), 3, 7, 12, 28, 60, 74, 83, 112. *Sien ook* brandhout.
 Hubert, Pieter, 70
 Hugo, Daniël, 58, 180
 huide en velle, 25
Huis Overrijp, *sien* *Overrijp*
Huis te Byweg, 29, 53, 72, 73
Huis te Duinen, 67
Huis te Hermert, 90
Huis te Loo, 67-68, 161, 163
Huis ter Aa, *sien* *Ter Aa*
Huis ter Boede [Bolde?], 164
Huis ter Eemden, *sien* *Ter Eemden*
 huisbraak, *sien* inbraak
 Hüsing, Henning: openbare ampte, 16, 34, 35, 58, 65; vleispag, 11, 25 *passim*, 87, 122, 146-147, 157; agitاسie teen W.A. van der Stel, 90, 163-165 *passim*, 180-181; verbanning, 97, 107, 147, 150, 153; en Raad van Justisie, 180-181; genoem, 41, 42, 142; vrou, *sien* Lindenhovius, Maria
 Huwelikhof, *sien* Hof vir Huweliksake
 huweliksgeweld, 76, 77
 Huybertsz, Jacob, 95
 Huysing, Henning, *sien* Hüsing, Henning
 Huysman, Cornelis Willemsz, 1

Ijsselmonde, *sien* *Ysselmonde*
Ipendam, 80
 immigrاسie, 174-175; van eggenotes en kinders, 140; van vryburgers van Mauritius, 171; van Engelse na Natal, 90
 inbraak, 17, 77 *passim*
Indian Frigate, 112
 Indiese Oseaan, *sien* seerowers:Indiese Oseaan
 insolvensie, 81
 insubordinاسie: Kompanjiesdienaars, 59; vryburgers, 42-43, 55, 119, 120
 invoergoedere, *sien* provisieskepe; rysinvoer; slawehandel
 ivoor, 85

 Jacob (veldwag), 104
 Jacob van Bengale, 69-70
 Jacob, Abraham, 113-115 *passim*, 120
 Jan Pietersz (Khoi-kaptyn), 46

Jannetje van die Kaap, 144-146
 Jans, Ariaantje, vrou van Peter Malmer, 173-174
 Jansz, Cornelis, 41
 Jansz, Jan, van Oldenburg, *sien* van Eeden, Jan Jansz, van Oldenburg
 Jansz, Remmet, 49
 'Japanse rok', 75
 Jason (Khoi-kaptyn), 81
Jeruzalem, 16, 63, 93-94, 154, 155, 156, 159, 161
John & Mary (Engelse skip), 45
 Jonasz, Roelof, 117
 Joosten. Cornelis, 108
 Jordaan, P., 74
 Jordaan, Pieter, 123
 Joubert, Pieter, 70(?)
 Jutteneiland, 48, 50, 52 *passim*

Kaap Agulhas, 92, 93
 Kaapse bier, *sien onder* bier(...)

Kaapstad, *sien verwysings onder* Tafelvallei
 kaartspel, 15-16
 kables, 159
 kaffers (geregsdiensmaatskappye), 14, 26, 33, 75, 78, 109; Stellenbosch, 98, 118
 Kakelaar, *skipper*, 64
 Kalden, Petrus, 11, 17, 22, 27, 34, 51, 75, 115, 125, 130, 137; traktement, 160;
 kerkdienste, 2, 10, 11, 15, 17, 65, 75, 121, 138 *passim*, 165; ontslag, 121; vertrek,
 166
 kalk, 110
 kamerjas, *sien* 'Japanse rok'
 kaneel, 164
 kanonvuur, *sien* saluutskote; seine en sinjale
 Kasteel (Tafelvallei): as woonplek, 33; Goewerneurswoning, 115, 121, 123, 158, 166;
 raadskamer, 54, 158, 162; kruutkamers en wapenhuis, 63; byeenkomste, 96, 122, 124
passim, 158, 179; stiergeveg, 176; aanhouding van gevangenes, 103, 150-151, 121;
 ontsnapping van gevangenes, 24, 108; bouwerk, 79, 80, 81, 85, 89, 126; beskadiging
 van bolwerke, 143; brand, 115; kritiek op gebou, 24, 62, 63
Kattendijk, 8, 23, 64, 121
 Keeleman, Cornelis, 36
 Kees (Khoi-kaptyn), 38, 39, 44-45
 Keestok, Marinus, 171
Kent (Engelse skip), 77
 kerkdienste (Tafelvallei), 2, 10, 11, 17, 45, 50, 51 *passim*, 54, 63-64, 65, 69, 75, 80, 115,
 122, 130-131, 132, 137, 138 *passim*, 159, 176
 kerkgebou (Tafelvallei), 69; hoeksteenlegging, 34; inwyding, 65; begrafnis, 64, 66, 68,
 90, 162-163, 172
 kerksake (Tafelvallei), 8, 34, 44, 58, 64, 74, 88, 111-112, 129-135 *passim*, 137, 139,
 147, 176-177. *Sien verder onder* Drakenstein; Stellenbosch. *Sien ook* predikante;
 sieketroosters; voorlesers en –sangers.
 kermis (Tafelvallei), 32, 42
Keulen, 1, 16
 Khoi-kaptyns: aanwysing deur VOC, 80 *passim*, 81, 167; ampstaf, 81, 167; huldebetoon
 aan Goewerneur, 167; 'the small captain', 44. *Sien ook* Bootsman; Chineesje; Claas

(Swartland); Coopman; Dorha ('Claas') (Overberg); Goukou (Oude Heer); Grigo; Hoeza; Horabee; Jan Pietersz; Jason; Kees; Kuyper; Mars; Pieter Passagie; Plato; Portugies; Slobber; Vulcan.

Khoikhoi: genoem, 112, 150, 182

Khoikhoi: 'Cape and Government Hottentots', 38; 'Cape Hottentots', 63;

Khoikhoi: geskenke, 38

Khoikhoi: huldebetoon aan Goewerneur, 167

Khoikhoi: inligting ingewin, 66, 58, 59, 169

Khoikhoi: botsings (onderling), 38, 47-48, 60

Khoikhoi: botsings met blankes, 28, 111, 118 *passim*, 120-121 *passim*, 163, 169-170; *sien ook* Lapje (Khoi)

Khoikhoi: botsings met slawe, 104, 108, 172-174 *passim*

Khoikhoi: misdade en oortredings, 172, 174

Khoikhoi. *Sien ook* veeruil met Khoikhoi (vryburgers).

Khoi-stamme: 'tweede stem (=stam?)', 141. *Sien verder* Cochokwa; Goeree; Hekwon; Klein Namakwa; Namakwa; Soesekwa. *Sien ook* 'Boesmans'; Sonkwa (stam); Ubikwa (stam).

Kieffhoek, 162

Kikzee, Pieter, 176

Kina, Elia, 144

Kingfisher (Engelse skip), 53

Klaas (Khoi-kaptyn), *sien* Claas (Swartland); Dorha ('Claas') (Overberg)

Klapmuts (pos), 15, 68, 72, 84, 91, 99, 102, 105, 106

Klein Bergrivier, 59

Klein Leeukop, 83

Klein Namakwa (Khoi-stam), 81, 83

kleinhandel, 162, 174

Kleinveld, Valentijn, 151

klere: diefstal, 98, 141; handel in gesteelde klere, 11, 29. *Sien ook* hoede; 'Japanse rok'; knope; pruike; sakdoeke.

kleremaker, 110-111

Kling, Judith, 151

klipgroef (Tafelvallei), 58

Kloete, *sien* Cloete

knope, 92, 128

knopkierie, 141

Koekeman (Khoikhoi), *sien* Cochokwa

koetse, *sien* rytuie

koetsier (amptenaar), 138

kommando's, *sien* strafkommando's

Kommissarisse, *sien* Heyns, Daniël; Valkenier, Wouter

Kompanjiesbosse, *sien* houtbosse

Kompanjiesdienaars, *sien verwysings onder* amptenare (VOC)

Kompanjieskuur (Rondebosch), 75, 78, 84, 86 *passim*

Kompanjieslawe (alg.), 14, 80, 178. *Sien verder* slawe (alg.); slawehandel.

Kompanjiesmeul (Tafelvallei), 3, 12, 114. *Sien verder* Drakenstein:meul; Stellenbosch:meul.

Kompanjiesposte, *sien* buiteposte

Kompanjiestal (Tafelvallei), 73, 75, 77

Kompanjiestuin (Tafelvallei), 10, 12, 66, 159, 163; tuinhek (Kasteelhek?), 103; baastuinier, 174. *Sien ook* Tuynhuys.

Kompanjieswapen: op bakenpale, 32
 Koopman (Khoi-kaptyn), *sien* Coopman
 Koopman, Albert, 16
 koring, 78, 114
 koringboerdery, 11, 14, 15, 32-33, 40, 42, 44, 89, 149, 152-153, 168, 176
 koringhandel, 177
 koringmeulens, *sien* Drakenstein:meul; Kompanjiesmeul (Tafelvallei); Stellenbosch:meul.
 koringoes, 2, 2-3, 22, 24, 40, 45, 66, 76, 78, 87, 89, 116, 141, 143, 147, 149-150, 177, 181-182; statistieke, 181
 koringuitvoer, 48, 53, 116, 127, 159, 161
 kos en drank, *sien* drinkgewoontes; dronkenskap; garnisoen:voeding; perdeveleis; skeepsvoorrade; slawe:voeding; soutvis; voorrade (alg.)
Kraaienstein, 6
 kraalmis, 26, 87
 Krayenbergh, Hans Jurgen, 179
 kroeë, *sien* taphuise
Kroonprins Christiaan (Sweedse skip), 65-66 *passim*
 Kruisman, Arnoud, 180
 Kruispad, 170
 kruit, 14
 Kuilen (pos), *sien* De Kuilen
 Kuiper (Khoi-kaptyn), *sien* Kuyper
 kuipers, 74, 178
 kunstenaar, 83
 Kuyper (Khoi-kaptyn), 47
 Kwakers, 173
 Kydd, kaptein, (seerower), 8

Lading, Jan, 142
 Lambert (van Groenkloof), 85
 Land van Waveren: buitepos, 44, 47-48, 56, 66 *passim*, 111, 139. *Sien verder* Roodezand (Tulbaghvallei); Roodezandpas.
 landbouplae, *sien* ruspers
 landdros & heemrade, *sien* Drakenstein:bestuur; Stellenbosch:bestuur
 landlopers, *sien* vryburgers:swerwers
 Langendam, Simon, 163
 Lapje (Khoi), 113-115 (*naam nie genoem*), 128-129
 Laubser, Johannes, 97
 le Boucq, Engelbertus François, 122, 129-140 *passim*, 150-152, 166; geskifte, 124-125, 126, 127, 132-134, 136, 154, 155; deportasie, 155
 le Clercq, Maria Magdalena, vrou van Jacob de Savoy, 150
 le Longs, Jacques, 113
 le Roux, Jan, 52, 67
 leenknegte, 25, 28, 65, 109, 113, 142, 182
 Leeukop: rotsstorting, 15. *Sien ook* Klein Leeukop.
 leeus, 14, 29, 83
 Leeven, Frans Jacob, 86
Lek, 26 *passim*
 Ley, Michiel, 64, 88, 112 *passim*, 122, 144, 147, 149, 157, 178
 Leyn, kaptein, 173

Liefde, 48, 67-68
 Liefding, Ant., 95
 Liesbeek, 139
 Lindenhovius, Maria, vrou van Henning Hüsing, 150-152, 153
 Lingelbach, weduwee, 64 ('Lingenbach')
Lizard (Engelse skip), 35
 Loderus, Andries Lambertus, 140
 Lodewyksz, Jan, 69
Lokhorst, 89
London (Engelse skip), 16
 lone, 174. *Sien ook* predikante:traktement en rantsoen.
 lood, 167
 Loubser, *sien* Laubser
 Louis van Bengale (vryswarte), 64
 Lourens, Joh., 108
 Lourensz, J., 112
 Lourensz, Jan, 177
 Louw, *sersant*, 60, 63
 Louw, Jacob, 103, 104, 113, 115, 128, , 151
 Lowth, *kaptein*, 18
Loyal Merchant (Engelse skip), 17 e.v.
 Lussing, H., 17., 58
 Lutje, Christoffel, 85
 Lycochthon, Wybrand, 23

Macclesfield (Engelse skip), 46
 Madagaskar, 10, 144. *Sien ook* slawehandel:met Madagaskar (VOC).
 Magnet, Jan, 34
 Mahieu, Jan, 58, 74, 100
 Makassarse ballinge, 115, 122 [*by implikasie*]
 Malmer, Pieter, 67, 70, 173; vrou, *sien* Jans, Ariaantje
 mandjies, 178
 Manken, Frans, 82
 manslag, *sien* moord en doodslag
 Marais, Claude, 34, 64, 88 *passim*, 180 *passim*
Margate (Engelse skip), 17 e.v.
 Maria (vryswartin), 51
 Marie van Bengale (Klein Marie), 144-146
 Marie van Madagaskar (Groot Marie), 144-146
 Marrets, Charles, 64
 Marreveld, Pieter, 41
 Mars (Khoi-kaptyn), 80
 Marsseveen (eiland), 7-8
 marteling (geregtelik), *sien* foltering
Mary (Engelse skip), 89-90
 maste, 7
 mate en gewigte, 54
 matigheid, 7
 matrose: aankondiging van vertrek van skepe, 166; drostery, 77, 81, 90, 104, 138-139
 ('cadet'), 167; misdade en oortredings, 59, 59-60, 78, 78-79, 95, 98, 118, 119-120,
 127, 162, 167

Matthys Caffer van Nieu-Guinea (slaaf), 69-70
Mauritius: genoem, 7, 108-109, 173
 Mauritius: ambergrys, 6
 Mauritius: bestuur, 61, 94-95, 95
 Mauritius: brand, 113-114, 154
 Mauritius: droogte, 90, 113
 Mauritius: gewigte, 124
 Mauritius: ontruiming, 116, 125, 126, 159, 171
 Mauritius: rekwisiesies, 61
 Mauritius: slawe, 68-69, 94-95, 96, 113-114, 126; strawwe, 113-114
 Mauritius: storms, 56
 Mauritius: voorrade, 6, 53, 81, 88, 90, 95, 126
 Mauritius. *Sien ook* ebbehout; emigrasie:na Mauritius; immigrasie:van vryburgers van Mauritius; verbanning:na Mauritius.
 Mayboom, *sien* Meyboom
 Meerland, Jan, *sien* van Meerland, Jan
 Mensing, Rutger, 110; weduwee, *sien* Berdenes, Gerbregt
 Mensing, Willem, 16, 45, 45, 54, 64, 98-99, 151
Mercurius, 58-59, 166, 171, 172, 173
Merestein, 12, 48-53 *passim*, 53, 55; geldkiste, 48, 50, 51, 52
 messelaars, 135
 mesvegtery, 33, 59-60, 66, 66, 95, 127, 162, 170
 meulens, *sien* Drakenstein:meul; gortmeul; Kompanjiesmeul (Tafelvallei); Stellenbosch:meul
 Meyboom, Claas, 172
 Meyboom, H., 144
Meydregt, *sien* *Mydrecht*
 Meyer, Gerrit, 62, 81
 Meyer, P., 151
 Meyndertsz, Roelof, 41
 mis, *sien* kraalmis
 misdade en oortredings, *sien* brandstigting; diefstal; inbraak; insubordinasie; mesvegtery; moord en doodslag; oneerlikheid en pligsversuim van amptenare; selfmoord; strawwe (geregtelik). *Sien ook onder* garnisoen; Khoikhoi; matrose; slawe.
 mishandeling van slawe, *sien* slawe:oortredings teenoor slawe:mishandeling
 Mol, Dirk, 97, 180
 Momber, Abraham, 61
 monstering (alg.), 69, 78, 94. *Sien verder* garnisoen:monstering.
Montagu (Engelse skip), 13, 61
 Montanus (Stellenbosch), 104-106 *passim*
 Moor, *paai*, (vryswarte), *sien* 'Paai Moor'
 moord en doodslag, 1 *passim*, 17, 26, 31, 32-33 *passim*, 58, 65-67 *passim*, 92, 113, 114, 115, 118, 120, 138-139 *passim*, 140-141, 142 *passim*, 144-146, 163, 169-170, 170, 178-179. *Sien ook* Lapje (Khoi); mesvegtery.
 Moses (slaaf), 141
Mossel, 168
 Mouillepunt, *sien* Duintjies
 moutbier, *sien onder* bier(...)
 Mulder, *mons.*, 68
 Mulder, H., 40, 99
 Mulder, J., 67, 74, 112, 166

Muller, H., 62, 82
 Multingh, Caspar, 37
 munisipale regulasies (Tafelvallei), 143
 Munkerus, Henricus, 45, 63, 65, 72, 74; dood, 75-76; vrou, 106
 muntstelsel, 6-7, 79
 musiekbeoefening, 101, 150. *Sien ook* trommelmusiek
 Muykens, Arnoldus, 138
Mydrecht, 39
 'Myrmidons' (p.78), *sien* kaffers (geregsdienaars)

'naamkoning' (skuttery), 16, 32, 57, 64, 73, 82
Nagel, 167
 nagvuilbalies, 125
 Namakwa (Khoikhoi), 37, 38, 72; 'the Hottentot Nation', 141. *Sien ook* Klein Namakwa.
 Natal, 83, 90; beoogde immigrasie, 90
 Nederlandse taal, 100, 101, 111
 Nel, Mille, 140
Neptunus, 156
Nichtevecht, 62, 64
 Nieuwkerk, Cornelis, *sien* van Nieuwkerk, Cornelis
Nieuwland, 10, 12 *passim*, 14, 20, 30, 31-32, 88
Nigtevegt, *sien* *Nichtevecht*
Noord, 83
Noordgaw, 6, 34, 37, 46, 48, 53, 54, 57, 57-58, 59 *passim*, 61
 Norris, William, sir, 10
 Norway (Engelse skip), 123
 nuwejaarsviering, 22, 34, 45, 150
 Nuweland ('new lands'), 16, 129
 Nykers, Christian, 169

Oberholster, *sien* Overholster
 Obikwa (stam), *sien* Ubikwa
 Obits, Cornelis, 73, 179 *passim*; vrou, 179
Oegstgeest, 26 *passim*, 63
 Oldendorp, Antonie, 2
Oley (Engelse skip), 139
 olifante, 47-48
 Olifantskloof (pos), 59
 Olifantsrivier, 40
 olifantstande, *sien* ivoor
 omheining van landerye, 71
 onderwys, *sien* skoolmeesters
 oneerlikheid en pligsversuim van amptenare, 63, 79-80, 85-87 *passim*, 95-96, 114, 124, 138, 139, 153
 ongeletterdheid (merk), 151
 ontdekkings- en verkenningstogte, 40. *Sien ook* Dina (eiland); Marsseveen (eiland); Natal.
 ontsnapping van gevangenes, *sien* gevangenes:ontsnapping; *en verwysings*
 ontspanning en vermaak, *sien* kermis (Tafelvallei); papegaaiskiet; skyfskiet; stiergeveg

oorloë (Europa), 39, 45, 46, 47, 53, 54, 58-59, 60, 72, 114, 143-144, 256; aanstuur van berigte na Ooste, 54, 55; vyandelikhede in Ooste, 77; aanvalle ter see, 93-94, 111, 112, 115, 137

oorloë (inheems), *sien* Khoikhoi:botsings (onderling); Khoikhoi:botsings met blankes; strafkommando's teen veerowers

Oortmans, Nic., 8, 45, 58, 74, 112, 149, 180

Oosterse stowwe, 162

Oosterstein, 34, 156

opblaser (vis), 13

openbare aankondigings, 31, 46, 179

opgaaf (vryburgers): opname, 23, 35, 58, 65, 178, 181; onbetroubaarheid, 3, 177. *Sien ook* monstering; *en die verwysings onder* statistieke. *Vir bevolkingsgetalle, sien die register vir* Letters despatched, 1696-1708 *onder* opgaaf.

Opitz, *sien* Obits

Oremsab (Engelse skip), 47, 68

Ou Styl (kalender), 22 *passim*

ouderlinge, *sien* Drakenstein:kerksake; kerksake (Tafelvallei); Stellenbosch:kerksake

Overholster, Jan, 112 *passim*, 122, 130-135 *passim*

Overrijp, 8, 72, 125, 127, 128

owerspel, 171

Oxford (Engelse skip), 95 *passim*

'Paai Moor' (vryswarte), 159

paaie, 89, 103, 104, 179. *Sien ook* driwwe.

Paardebergen, *sien* Perdeberg

Paarl, 92, 106, 108. *Sien verder onder* Drakenstein.

Paarl Diamant, *sien* Paarl

pagstelsel (alg.), 36

pagte (alg.), 70; pryse, 13, 31, 55, 79, 172; voorwaardes, 40. *Vir individuele verwysings, sien* bierpag; brandewynpag; drankpagte (alg.); tabakpag; wynpag.

pakosse, 15

Panther (Engelse skip), 142

papegaaiskiet, 16, 32, 55, 56, 57, 63, 64, 73, 82; afgeskaf, 98, 109

Parade (Tafelvallei), 14, 175

Paradysbos, 36

parrang (mes), 80

Pasman, Wymert, 67

Passagie, Pieter (Khoi-kaptyn), *sien* Pieter Passagie

passer (mark) (Tafelvallei), 11

Peerl, *sien* Paarl.

Pelleson, Andries, 41

perde, 82

Perdeberg, 39, 113, 141

perdediefstal, 70 *passim*

perdevleis, 70 *passim*

petisies aan owerheid: (1706), 90-91; (1707), 150-151, 153. *Sien verder* agitاسie teen W.A. van der Stel (1706-07).

Phyffer, Johannes, 10, 62, 85, 95, 122, 124, 137, 142

pier (Tafelbaai), *sien* seehoof

Pieter & Paul, 6, 8, 9 *passim*, 10, 21, 30, 115, 116, 118, 119-120

Pieter Passagie (Khoi-kaptyn), 47

Pietersz, Burchard, 85
 Pietersz, Hans, 69
 Pietersz, Jan, (Khoi-kaptyn), *sien* Jan Pietersz
 Pietersz, Jan, van Holstein, 109, 111 *passim*, 113, 115
 Pieterszen, Evert, 111
 Pieterszen, Jan, *sien* Pietersz, Jan, van Holstein
Piety ('Godsvrucht') (Engelse skip), 26
 Piketberg, 41, 83, 84, 108
 plaasknegte, *sien* leenknegte
 plaaslike bestuur, *sien* Drakenstein:bestuur; Stellenbosch:bestuur
 plaaslike vaartuie (Kaa), 6
 plakkate, 6, 28, 36, 40, 57, 71, 80, 89, 116, 177. *Sien ook* algemene plakkaat.
 Plato (Khoi-kaptyn), 81
 Polak (slaaf), 141
 pompe, 47
Popkensburg, 121
 Portugies (Khoi-kaptyn), 35, 40
Postloper, 54, 66, 67, 83, 90, 120 *passim*, 123, 170, 175
 Potgieter, Belie, vrou van Harman Potgieter, 102
 Potgieter, Harman, ('Harman Smit'), 102; vrou, *sien* Potgieter, Belie
 Potkivit, Jurgen, 140-141
 pottebakker, 138
 Poullé, Abraham, 34, 58, 74, 111, 112, 130-135 *passim*, 160, 171, 176
 predikante: traktement en rantsoen, 172; woning (Tafelvallei), 152, 153; weduwees, 71
 Pretorius, Wessel, 45, 58, 64, 74, 99-100, 101, 112 *passim*, 140, 151;; vrou, 100
Prins Eugenius, 68
Prins Georg (Deense skip), 74
 Prinsevlag, 72
 Pronck, kommandeur, 3
 provisieskepe, 11, 78
 pruike, 78
 prysbepaling, 79
 pryse (alg.), 176. *Sien ook* bierpryse; brandewynpryse; houtpryse; tabakpryse; veepryse;
 vispryse; vleispryse; wynpryse.
 Pythius, Johannes, 81

Queen (Engelse skip), 112

Raad van Justisie, 11, 38, 176; en H. Hüsing, 180-181
 rantsoene: predikante, 172; weduwees van predikante, 71
 Ras, Tryn, 68 ('Cryn Ras')
 Ratelwagsbaai, 62
Reigersdal, 59
 rekwisies (Kaa), 53. *Sien ook* Mauritius:rekwisies; Mauritius:voorrade;
 Robbeneiland:voorrade.
 Remkes, Gerrit, 177
Renswoude, 68
 repatriasie, *sien* emigrasie:na Nederland; gevangenes:terugsending na Ooste
 retoervloot (alg.): oproep tot matrose vir vertrek, 166. *Sien ook* afsheidsmaal
 (retoervloot); *en die verwysings onder* Kommissaris.
 retoervloot (1699), 2, 3-7, 16

retoervloot (1700), 23 e.v.
 retoervloot (1701), 34-35, 35, 36
 retoervloot (1702), 47, 48
 retoervloot (1703), 59 *passim*
 retoervloot (1704), 66-67 *passim*
 retoervloot (1705), 76-77
 retoervloot (1706), 91
 retoervloot (1707), 121-122 *passim*
 retoervloot (1708), 126, 148, 156-166 *passim*; Breë Raad, 165, 166
Ridderschap, 6
 Riebeeckkasteel, 35, 38, 39, 44-45, 45, 66, 128
 riete, 57, 111
 Rietvallei: 32
 Rigter, Jan Caspar, 15 *passim*
 Rigter, Philip Philipsz, 162
Rising Eagle (Engelse skip), 48
Robbeneiland: besetting, 169
 Robbeneiland: besoek deur Goewerneur, 8, 91
 Robbeneiland: geboue, 12
 Robbeneiland: gevangenes (alg.): 80; ontsnapping, 24, 47, 170-171
 Robbeneiland: seine en sinjale, 1 *passim*, 10, 72, 155
 Robbeneiland: voorrade, 143
 Robbeneiland: weiding, 14
 Robbertsz, Pieter, 45, 65, 78, 103
 Rochefort, Pieter (Pierre), 112, 140, 165-166
 rog, 45, 85, 116, 138, 164, 181-182; uitvoer, 48
 Roggebaai, 80-81, 114
 Rondebosch, 8, 12, 13, 96, 128
 rondloperdiere, 143
 Rood, Cornelis Krynsz, 22
 Rood, Godfried, 41
 Roode, Hendrik, 41
 Roodebloem, 14, 80
 Roodezand (Tulbaghvallei), 83-84; 29-30, 32; rooftogte, 37 *passim*. *Sien ook* Land van Waveren:buitepos.
 Roodezandpas, 32, 35
 rooftogte deur inheemse stamme, 37-39 *passim*, 41, 42, 44, 46, 59, 63, 111. *Sien ook* 'Boesmans'; Khoikhoi:botsings (onderling); Sonkwa (stam); Ubikwa (stam); veeruil met Khoikhoi (vryburgers):geweldpleging.
 rookgewoontes, *sien* tabakverbruik
 Rossouw, *sien* Rousseau
 rotsstortings, 15
 rottang (ampstaf), 43
 rottangs, 178
 Rotterdam, Joan, 34, 45, 58, 64, 65 *passim*, 88, 151
 Rousseau, Pierre (Pieter), 58, 64, 70 *passim*, 88, 97, 111, 180; brief van W.A. van der Stel, 110
 Roux, Jan, 108
 Roux, Paul, 34, 88, 154-155
Rozenburg, 112
 Ruger, Jan, 136

ruilhandel, 139
 ruilmiddels, 56. *Sien ook* tabak:as ruilmiddel.
 ruiltogte (VOC), 1, 14-16 *passim*, 40, 78, 81-82, 139, 142. *Sien ook* Starrenburgh, Johannes:ekspedisie; veeruil met Khoikhoi (vryburgers).
 ruspers, 15
 Russou, *sien* Rousseau
 rys, 28, 124
 rysinvoer, 78
 rytuie, 156, 161. *Sien ook* waens.

saadkoring, 177
 saalmakers, 31
 sakdoeke, 144, 145
Saldanhaabaai: genoem, 12, 30, 33, 85, 86, 95
 Saldanhaabaai: besoekende skepe, 24, 26, 53-54, 59 *passim*, 63, 67, 72-73 *passim*, 115, 119-120 *passim*; *sien ook* Merestein
 Saldanhaabaai: buitepos, 30
 Saldanhaabaai: drosterslawe, 142, 146
 Saldanhaabaai: seerowers, 9-10, 30
 Saldanhaabaai: skeepsherstelwerk, 78 *passim*, 90, 124, 142
 Saldanhaabaai: traanbrandery, 15, 175, 176
 Saldanhaabaai: vissery, 17, 22, 53-54, 66, 95, 122, 172
 Saldanhaabaai: voorrade, 73
 saluutskote, 57, 82-83; ter begroeting, 8, 18, 28, 62, 72, 93, 95 *passim*, 155, 156, 161-162 *passim*, 173; ter afskeid, 64 *passim*, 91, 159; ter viering, 17, 22 *passim*, 39, 45, 70, 79, 108, 124, 154, 158, 178, 163; agterweë gelaat (C.J. Simons), 162. *Sien ook* seine en sinjale.
 salvo's, *sien* saluutskote
 sambok, 120-121, 128-129
 Samuel, Otto, 41
 'Sandhills' (Tafelbaai), *sien* Duintjies
 Sas (Sassé, Zas, Zassée), Ambrosius, 1, 40, 41, 45, 49; 'departed', 58
 Sato van Makassar, 140-141
 Sax, Jan Paul, 178-179; suster, 179
 Sax, Pieter Andries, 178
Scarborough (Engelse skip), 61
Schellak, 29
Schellenberg, 93-94, 121, 167
 Schepping (Schepping, Schopping), Jan, 46, 62, 97, 108, 127, 167
Schoonderloo, 67
 Schopping, Jan, *sien* Schepping, Jan
 Schouten, Gerrit, 49
 Schouten, Volkert, 48, 49, 50
 Schreuder, H., 126
 Schopping, Jan, *sien* Schepping, Jan
 seehoof (Tafelbaai), 31-32, 122-123, 156, 161, 168. *Sien ook* watertenk.
 Seekoevlei (Piketberg), 41
 seeleeus, 114
 seerowers, 8, 9-10, 16-17, 18, 24, 30, 80; Indiese Oseaan, 35, 58, 61, 139 *passim*
 Seevenhoove, Daniël, 151
 Seillier, Joshua, *sien* Celliers, Josua

seine en sinjale, 1, 10, 47, 48, 72, 166. *Sien ook* saluutskote; vlagvertoon.
 selfmoord, 68, 75-76, 77, 108, 110
 Senecal, Daniël, 58
 Severn (Engelse skip), 61
 siekes, *sien* besoekende skepe:siekes; hospitaaldienste
 sieketroosters, 16, 17, 27, 75, 78, 115, 122, 124-125, 130, 136, 137
 siekte (alg.), 175
 Sigismund, Bastiaan, 58
 Simond, Pierre, 27, 33, 50
 Simons, Cornelis Joan, 156, 161-166 *passim*
 Simonsz, Ary, *sien* van Wyk, Ary Simonsz
 Singendonck, Jan, 53
 skaapdiefstal, 111, 123, 140, 144, 172
 skaapkraal (Tafelvallei), 115
 skaapvelle, *sien* huide en velle
 skape, 125. *Sien ook* wolskape.
 skeepsgebede, 7
 skeepsherstelwerk, 7, 12, 108. *Sien ook* ekwipasiegoedere;
     Saldanhaabaai:skeepsherstelwerk.
 skeepsmaste, *sien* maste
 skeepsonderdele, *sien* ekwipasiegoedere
 skeepsvervoer van slawe, 121
 skeepsvoorrade, 50, 159
 skeepswrakke, *sien* stranding van skepe
 skepe, *sien verwysings onder* besoekende skepe. *Sien ook* plaaslike vaartuie (Kaap).
 skoolmeesters, 27
 Skotland, 174
 skulde, 25, 182
 Skuur (Rondebosch), *sien* Kompanjieskuur
 skyfskiet, 16, 32, 42, 57, 72, 82 *passim*. *Sien ook* naamkonings.
 slagpale (Tafelvallei), 11, 25-26, 88
 slagters, 87-88, 89, 122; wetgewing, 89
 slagvee, 87
slawe (alg.)
 slawe: as venters, 91, 155
 slawe: botsings met Khoikhoi, 104, 108
 slawe: drostery, 36, 47, 56, 64, 67, 68, 76, 77, 97, 104, 106, 108 *passim*, 138-139, 140-141, 142, 144-146
 slawe: klagtes oor slawe, 97, 98
 slawe: kleding, 22, 29, 114-115, 144, 145
 slawe: misdade en oortredings, 1 *passim*, 29, 36, 47, 68, 77-78 *passim*, 80, 83, 83, 91, 92, 92, 120, 123, 138-139 *passim*, 140-141, 142 *passim*, 144-146, 167-168 *passim*, 169, 172, 173-174
 slawe: oortredings teenoor slawe, 78-79; mishandeling, 46, 120, 169-171
 slawe: selfmoord, 68, 77
 slawe: sterftes, 40, 67, 71
 slawe. skeepsvervoer, 121
 slawe: strawwe, 11, 47, 64, 67, 68, 68, 69-70, 70, 83, 92, 104, 108, 108, 141, 146, 173;
     fooi vir teregstellings, 171
 slawe: taalgebruik, 145-146 *passim*
 slawe: voeding, 17, 22 *passim*, 66, 88, 116, 139, 164

slawe. *Sien ook* Kompanjieslawe (alg.); Mauritius:slawe.
 slawehandel, 37,57-58, 89; met Madagaskar (VOC), 6, 8, 10, 21-22 *passim*, 46, 53, 61, 95, 113, 114-115; amptenare aangewys (1706), 95; getalle aangekoop, 21, 46, 57-58, 89, 113; handel deur buitelanders, 18, 33-34
 slaweskepe (buitelands), 18, 33-34
 Slobber (Khoi-kaptyn), 167
 Slotsboo, Kaje Jesse, 63, 65, 88 *passim*, 149 *passim*, 176
 Slydregt, P., 95
 Smacky, Jurgen, 68
 smede, 168
 smidskole, *sien* steenkool
 Smit, Belie, *sien* Potgieter, Belie
 Smit, Harman, *sien* Potgieter, Harman
 Smit, Jacobus, 108
 smokkelhandel, 5, 13, 36, 80, 85, 159
 Sneewind, Hendrik, 16
 Soerat (Indië), 16
 Soesekwa (Khoikhoi), 14, 142
Soldaat, 6, 30
 soldate, *sien* garnisoen
 soldatebegraafplaas (Tafelvallei), 108
 Sonkwa (stam), 39, 46. *Sien ook* 'Boesmans'; roofogte deur inheemse stamme; Ubikwa (stam).
 Sonkwasdrif, 66
 soölogiese ondersoek, 8
 sosiale lewe, 175. *Sien ook* nuwejaarsviering; van Assenburgh, W.A.:verjaarsdag; van der Stel, W.A.:verjaarsdag. *Sien verder verwysings onder* ontspanning en vermaak.
 Soullier, Gilles, 58, 151
 sout, 126
 soutgaardery, *sien* soutwinning
 soutpanne, 24, 86, 140
 Soutrivier, 7, 23, 30, 31, 63, 80, 82, 85, 92, 139, 140, 144, 168
 Soutvallei, 24
 soutvis, 30
 Soutvliet, 140
 soutwaens, 85
 soutwinning, 14, 24, 85, 86-87 *passim*
Speedy Return (Engelse skip), 46
 spesie, *sien* Merestein:geldkiste; muntstelsel
Spiegel, 77
 Spinhuis (Batavia), 171
 spitsroede (straf), 43
Stad Keulen, *sien* Keulen
 stalle, *sien* Kompanjiestal (Tafelvallei)
 Starrenburgh, Johannes: as vryburger, 33; aanstelling as landdros, 78; ekspedisie na binneland, 81-82, 83-97 *passim*; verslae, 97, 99-104, 116-118; ontslag, 121 *passim*
 statistieke, *sien die onderafdeling 'getalle' onder die volgende*: burgermilisie; garnisoen; gevangenes; hospitaaldienste; slawehandel. *Sien ook* opgaaf, en die nota hieronder.
 steenkool, 2, 142, 168, 176
 Stein, Jacobus, 73
 stelgewere, 29, 70-71, 116

Stellenbosch: besoek deur Goewerneur, 17, 72
 Stellenbosch: bestuur, 34, 45, 58, 65, 74, 76, 78, 79-80, 88, 97, 97-98, 106-107, 110, 123, 127-128, 180; aantal heemrade vermeerder, 88
 Stellenbosch: boomaanplanting, 12-13
 Stellenbosch: brug, 36
 Stellenbosch: burgermilisie, 42-43, 54-56 *passim*, 62, 63, 72, 97, 98, 100, 101, 103, 106-110 *passim*, 158, 174
 Stellenbosch: drosdy, 137
 Stellenbosch: kerksake, 2, 10, 15, 22, 34, 44, 58, 60-61, 64, 74, 88, 112, 119, 137, 137, 139-140, 165-166
 Stellenbosch: klagtes oor vryburgers, 2, 55, 60-61, 99-10, 116-117, 119, 123, 127
 Stellenbosch: meul, 119, 120
 Stellenbosch: slawe, 97, 102
 Stellenbosch: tapperye, 96
 Stellenbosch: wolboerdery, 31
 Stellenbosch. *Sien ook* de Meurs, Samuel Martini:verslae; papegaaiskiet; Starrenburgh, Johannes:verslae.
 Stevensz, Jeronimus, 41
 stiergeveg, 176
 Stigher, Cornelis, 78
 Stokmans, Hendrik, 132
 Stoltz, Claas, 137
 storms, 12, 28, 29, 31-32, 54, 69 *passim*, 73, 78, 89 *passim*, 126
 strafekspedisies teen seerowers, 9-10
 strafkommando's teen veerowers, 35, 37, 41-42, 60
 stranding van skepe, 92. *Sien ook* Merestein.
 strawwe (geregtelik), 13, 14, 15, 26, 27 *passim*, 33, 43, 56, 57, 59, 59-60, 66, 72, 75, 78-79 *passim*, 80, 81, 95, 98 *passim*, 109, 111, 120 *passim*, 128, 129, 138-139, 162, 167, 170, 171, 174, 179. *Sien ook* doodstraf; slawe:strawwe; spitsroede; verbanning; verminking (geregtelik).
 strooi, 102
Suikermolen, 92
 Suratte (Indië), *sien* Soerat
 Swart, Claas, 108
 Swartberg, 92
 Swartland, 39, 80
 Swartwater, 85
 Sweedse skepe, *sien* Kroonprins Christiaan
 sweepstokke, 75
 Sweerts, Balthasar, 138
 Sweitzer, Benedictus, 2
 Swellengrebel, Johannes, 45, 65 *passim*, 88 *passim*
 swerwers (vryburgers), *sien* trekboere; vryburgers:swerwers. *Sien ook* eenlopendes.
Swift (Engelse skip), 8

 tabak, 26, 85, 91; as ruilmiddel, 25
 tabakmonopolie, 70
 tabakpag, 31, 40, 70; pryse, 13, 31, 40, 55, 62, 71, 79, 98 *passim*; voorwaardes, 79
 tabakpryse, 31, 40, 79
 tabakverbruik, 8, 145; 'een pijp tabak rokens', 129
 tabakverkoop, 175

'tabeetjes' (woord), 167
Tafelbaai: gesag van VOC, 18 e.v., 173; onveiligheid, 3; verwydering van ankers, 8. *Sien ook* Roggebaai.
Tafelberg: rotsstorting, 15
Tafelvallei, *sien* begraafplase; bergstrome; brûe; ekwipasiehuis; galgheuvel; hospitaaldienste; Kasteel; kerkdienste; kerkgebou; kerksake; kermis; klipgroef; Kompanjiesmeul; Kompanjiestal; Kompanjiestuin; Parade; passer (mark); predikante:woning; slagpale; soldatebegraafplaas; Tuynhuys; watervore
Tamboer, 4, 8
taphuise, 33, 47, 54, 64, 79, 96, 172
tappersbedryf, 36
Tas, Adam, 16, 26, 45, 88, 112, 140, 151; en agitasie teen W.A. van der Stel, 101, 103, 104, 166; vrou, 101
Tas, Sara, vrou van C.H. Diepenauw, 150
Tauke, Jan Hendrik, 126
Taus, Daniel, *sien* Tous, Daniel
teikenskiet, *sien* skyfskiet
tekenaar, sien kunstenaar
tekstiel, *sien* Oosterse stowwe
Tempels, Gerrit, 41
ten Damme, Willem, 64, 111
Ter Aa, 77, 78, 89, 90, 95, 109, 113, 114, 116, 119, 120, 121, 124, 125, 126, 139
Ter Eemden, 54
ter Kruys, Philip, (ook 'de Kruys'), 7, 8, 50, 53
ter Kuys, Filip, *sien* ter Kruys, Philip
ter Meule, Alida, *sien* Elbertsz, *mevrou*. *Sien ook volgende inskrywing*.
ter Möllen, Aletta, 151. *Sien ook vorige inskrywing*.
teregstellings, *sien* doodstraf
teregstellingsplek (Tafelvallei), *sien* galgheuvel
Terra de Natal, *sien* Natal
Terreblanche, Etienne, 44
Theeboom, 115, 119-120 *passim*
Titus van Cochin, 144-146
Titus van Makassar, (slaaf van Jacobus Louw), 128-129. *Sien verder* Lapje (Khoi).
Titus van Makassar, (slaaf van weduwee Lingelbach), 64
Tous, Daniël, 39, 85-87 *passim*
traanbrandery, *sien* Saldanhabaai:traanbrandery
traanolie, 110, 142
trekboere, 136. *Sien ook* vryburgers:swerwers.
trekvee, 86, 143
trommelmusiek, 100 *passim*, 166
tughuis (Batavia), *sien* Spinhuis
tuinmaak, 2. *Sien ook* boomaanplanting.
Tulbaghvallei, *sien* Roodezand
Turk, Cornelius, 49
Turkse boontjies, 164
Tuynhuys (Tafelvallei), 75, 82
tydsmeting: 'een pijp tabak rokens', 129
Tygerberg, 17, 31, 75, 141, 170
Tygervallei, 48, 96, 178

Ubikwa (stam), 35, 60. *Sien ook* 'Boesmans' (naam); rooftogte deur inheemse stamme;
 Sonkwa (stam).
 uitvoerprodukte, *sien* koringuitvoer; rog:uitvoer; wynuitvoer.
Unie, 67, 155
Union (Engelse skip), 108
 Uyker, Christian, 161

V.O.C.: erkenning van gesag, 173. *Sien ook* Tafelbaai:gesag van VOC.
 vaandels (burgermilisie), 103
 Valck, Cornelis, 66
 Valentijn, François, 80
 Valkenier, Wouter, 23 e.v., 28; ontvangs, 23-24, 165
 Valsbaai, 3-5 *passim*
 valuta, *sien* muntstelsel
 van Aard, Gerrit Janse, 140
 van As, Jac., 97 *passim*, 180
 van Assenburgh, Louis, 121, 126-127, 129, 143, 147-148; aankoms, 155-157;
 ampsaanvaarding, 157-159 *passim*; huldebetoon deur Khoi-kaptyns, 167; vrou, 166;
 verjaarsdag, 178
 van Baarsenburg, G., 144
 van Beek Isaac, 49, 52
 van Brakel, Adriaan, 8
 van Brakel, Elizabeth, 151
 van Brakel, Jacobus, 32, 99-100, 101, 103-106 *passim*, 114, 153
 van Brakel, Maria, 151
 van Cloon, Dik, 132
 van den Akker, Jacobus, 132
 van den Berge, Jacobus, 41
 van den Brink, Warner, 97, 108
 van den Heuvel, Nic., 66
 van der Brugge, Jan, 64
 van der Byl, Pieter, 34, 58, 65, 88, 140, 151, 180; vrou, 100
 van der Heyden, Jacobus, 34, 58, 74, 88, 103, 104, 107 *passim*, 128, 151; vrou, *sien*
 Vroom, Abigel
 van der Heyden, Pieter, 39
 van der Heyden, Pieter Jurriaensz, 84
 van der Hoeven, Jacob, 92
 van der Lind, Fred., 135, 144
 van der Lith, Anthony, 76, 97 *passim*, 127, 180
 van der Merwe, Schalk Willemsz, 108
 van der Poel, Pieter, 34, 58
 van der Schellingh, Theunis Gerbrandsz, *sien* Gerbrandsz, Theunis, van der Schellingh
 (=Terschelling?)
 van der Stel, Adriaan, 62, 63-64; vrou, 64
 van der Stel, Frans, 125, 126, 152
 van der Stel, Simon: verjaarsdag, 15, 32, 81, 108
van der Stel, W.A.: aankoms, 1-2
 van der Stel, W.A.: ampsaanvaarding, 2
 van der Stel, W.A.: besoek aan Bommelshoek, 31
 van der Stel, W.A.: besoek aan Robbeneiland, 91
 van der Stel, W.A.: besoek aan Stellenbosch en Drakenstein, 17, 72

van der Stel, W.A.: boerdery (alg.), 125; *sien ook* Vergelegen
 van der Stel, W.A.: en bouwerk aan Kasteel, 81
 van der Stel, W.A.: en brand in Kasteel, 115
 van der Stel, W.A.: en vader, 32, 81, 108
 van der Stel, W.A.: grondbesit, 140; *sien ook* Vergelegen
 van der Stel, W.A.: kosgeld, 125, 147
 van der Stel, W.A.: memorie (1708), 163-165
 van der Stel, W.A.: ontslag, 121, 147-149 *passim*, 152, 160-162 *passim*, 164-166
     passim
 van der Stel, W.A.: oordrag van gesag, 122, 124 *passim*
 van der Stel, W.A.: slawebesit, 143, 147
 van der Stel, W.A.: tuinmaak, 2
 van der Stel, W.A.: verjaarsdag, 12, 39, 70, 79
 van der Stel, W.A.: wolskape, 152
 van der Stel, W.A.: *Sien ook* agitatie teen W.A. van der Stel (1706-07).
 van der Sten, Jac., 63
 van der Westhuysen, Claas: 174; kind, 173-174
 van der Zaar, Jan Andriesz, 65-66 *passim*
 van Driel, Jacob, 70, 97, 100, 108
 van Eeden, Jan Jansz, van Oldenburg, 41
 van Es, Aletta, 151
 van Goens, Rijckloff, die jonge, 6
 van Grevenbroeck, *sien de* Grevenbroeck
 van Helsdingen, John., 8
 van Hoorn, J., 74
 van Hoorn, Jan, 78, 111, 131, 176
 van Hoorn, Joan, (Goewerneur-Generaal), 73, 76
 van Laren, Joris, 49
 van Loon, Hercules, 67, 69-70; dood, 69; vrou, *sien* Engelbregt, Maria
 van Meerland, Jan, 58, 64, 65, 88, 90, 97
 van Nieuwkerk, Cornelis, 103-104, 104, 105, 114
 van Outhoorn, W., 76
 van Putten, Willem, 45, 64, 65 *passim*, 77, 88 *passim* 112, 125, 149 *passim*, 157, 164
 van Reede, Adriaan, 45, 58, 76, 88, 149, 176; dood, 172
 van Reede, H.A., 11
 van Riemsdyk, Willem, *sien* van Rymsdyk, Willem
 van Rymsdyk, Willem, 31; vrou, *sien* Breugmans, Margriet
 van Schalkwyk, Dirk, 16, 97
 van Schalkwyk, Theunis Dirksz., 109-110
 van Sevenhoven, Daniël, 74, 112
 van Staaden, Martin, 58 *passim*, 74, 114
 van Velthuysen, Jacobus, 63; weduwee, 71
 van Vlierden, Govert, 4
 van Wyk, Ary Simonsz, 69, 108, 117; vrou, *sien* Willemsz, Aaltje
 van Zyl, W., 62
 van Zyl, Willem, 114
 vate, 178. *Sien ook* kuipers.
 Vecht, 28, 60
 veediefstal, 174
 veehandel, 167
 veepryse, 122

veeroof, *sien* roofogte deur inheemse stamme; veeruil met Khoikhoi (vryburgers):
     geweldpleging
 veeruil met Khoikhoi (vryburgers), 56-57; geweldpleging, 28, 56-57, 81, 84, 86, 87, 142;
     wetgewing, 25, 56
 Veldhuysen, Jacobus, *sien* van Velthuysen, Jacobus
 veldwagters, 97, 104, 106, 107, 118
 velle, *sien* huide en velle
 vendusies, 176. *Sien ook* afslag (verkoopmetode).
Venhuizen, 2, 34, 35
 venters, 91-92, 155
 verbanning: na Batavia, 91, 155, 171; na Europa, 91, 97, 129, 179; na Mauritius, 43,
     109, 111, 114
 Verbeek, Hendrik, 17
 verdedigingstelsel, *sien* burgermilisie
 Verdoes, skipper, 9
 verdrinking (natuurlik), 23, 29, 82, 90, 129, 168
 Vergelegen, 125, 126, 143, 146, 147-149 *passim*, 152-153, 157, 160-162 *passim*, 164,
     177-178
 verhuising tussen distrikte, 175
 verkenningstogte, *sien* ontdekkings- en verkenningstogte
 verkragting, 77-78 *passim*
 vermaak, *sien* ontspanning en vermaak
 Vermey, D., 140
 Vermey, Stephen, 26, 62, 64, 151
 verminking (geregtelik), 92, 174
 verminking van lyk (moordgeval), 145
 verpagting, *sien* *verwysings onder* pagstelsel
 verstekeling op skepe, 8, 9, 66
 verversings vir skepe, 157
 vervoer van slawe, *sien* skeepsvervoer van slawe
 vervoerdienste deur vryburgers, 29-30, 32, 35, 36, 60-61, 72, 74
 Verwey, Tonis, 64
 Victor, Cornelis, 64
 Victor, Gerrit, 16
 Vier-en-twintig Riviere, 44, 107
 vierings, 76. *Sien verder* kermis; nuwejaarsviering; saluutskote; van Assenburgh,
     Louis:verjaarsdag; van der Stel, W.A.:verjaarsdag; vlagvertoon.
 Villiers, *sien* de Villiers
Vine (Engelse skip), 20, 21, 22
 vis (giftig), 13
 visparyse, 137
 Visser, Paulus, 160
 vissermanne, 23, 170
 Vissershok (pos), 84, 86, 91, 92, 104
 vissery, 15, 33, 95, 124, 137. *Sien ook* Saldanhaabaai:vissery.
 Viswater, 13
 Vivie, Pierre, 58
 Vivier, Abraham, 45, 64, 88, 180
 vlagvertoon, 70, 72, 81, 158
 vleispag, 22, 24, 112, 122 *passim*, 123; voorwaardes, 112, 123. *Sien ook* Hüsing,
     Henning:vleispag.

vleispryse, 25, 87
 vleisvoorsiening, 11. *Sien ook* slagters; vleispag.
 Vlok, Jan, 57, 64, 88
 Vlok, Pieter, 80 (naam nie genoem), 83
 voeding, *sien verwysings onder* kos en drank
 Voëlvlei (pos), 46, 47, 56, 59, 66
 voer, *sien* groenvoer
 Voet, Herman, 47, 48
 Vogel, Jacob, 26, 57, 62
 Vogelvallei (pos), *sien* Voëlvlei
 vondeling, 30
 voorlesers en –sangers, 78. *Sien ook* sieketroosters.
 voorraadskepe, *sien* provisieskepe
 voorrade (alg.): drosterslawe, 141, 144. *Sien ook* Mauritius:voorrade; rantsoene;
     Robbeneiland:voorrade; Saldanhaabaai:voorrade; skeepsvoorrade.
 Vosloo, Jan, 28, 61, 174
Vosmaar, 54, 67-68
 vredesverdrag: met Namakwa, 72
 Vroom, Abigel, vrou van Jacobus van der Heyden, 150
 vrou: in agitاسie teen W.A. van der Stel, 100 *passim*; petisie aan owerheid, 150-152,
     153; botsings met owerheid, 98-99, 179; van hoë amptenare, 161-162 *passim*, 166.
     Sien ook Berdenes, Gerbrecht, weduwee van Rutger Mensing; egskeiding;
     huweliksgeweld; immigrاسie:van eggenotes en kinders; owerspel;
     predikante:weduwees; verkrating.
Vryburg, 171
 vryburgers: insubordinاسie, 42-43; kritiek op vryburgers (alg.), 86, 86-87: 96-97; skulde,
     25, 182; swerwers, 40-41, 178-179. *Sien ook* aanstellings (amptenare);
     Drakenstein:klagtes oor vryburgers; eenlopendes; grondbesit; grondtoekenning;
     Stellenbosch:klagtes oor vryburgers; trekboere; veeruil met Khoikhoi (vryburgers);
     verhuising tussen distrikte; vervoerdienste deur vryburgers.
 vryswartes, 51, 170. *Sien ook* Brasman, Pieter Harmensz; Louis van Bengale; 'Paai
     Moor'.
 Vulcan (Khoi-kaptyn), 81
 vuurwapens, 75-76, 140
 vuurwerkvertonings, 178

Waalstroom, 17, 19, 20, 24, 26 *passim*, 29 *passim*, 30
 waens, 84, 84-85. *Sien ook* vervoerdienste deur vryburgers.
 Wagenmakersvallei, 169
 walvisse, 168
 wamakery, 83, 112, 175
 wapad, *sien* paai
 wapens, *sien* knopkierie; vuurwapens
 wapenskouings, *sien* burgermilisie:oefeninge
 Warren, *kommandeur*, 10
 Warren, Thomas, 21
 Warry (Khoi), 174
Wassenaar, 80
Wateringe, 54
Waterman, 47
 waterpype, 12, 47, 59, 110

watertenk (seehoof, Tafelbaai), 31-32, 33
 watervoorsiening, 12 *passim*, 47. *Sien ook* pompe.
 watervore (Tafelvallei), 14
 Waverenvallei, *sien* Roodezand (Tulbaghvallei)
 weduwees, *sien* predikante:weduwees
 Weeskamer, 34, 44, 58, 74, 88, 112, 149
 Welters, Nicolas, 162 *passim*
Wesel, *sien* *Wezel*
Westhoven, 66, 67
 Weyt (White), *knight*, 13
Wezel, 6, 7, 15, 17, 30, 48, 49, 52, 54
 White: 'the Knight Weyt', 13
 'White Coopman' (Khoi-kaptyn), *sien onder* Coopman
 Wigman, Matthys, 64, 144
 Wild, Christoffel: weduwee, 121
 wilde diere (alg.), 67, 70-71, 116; belonings vir uitroeiing, 136
 Willem III, koning-stadhouer: verjaarsdag, 17; dood, 54
 Willemsz, Aaltje, vrou van Ary Simonsz van Wyk, 69
 Willemsz, Schalk, *sien* van der Merwe, Schalk Willemsz
 Windberg, 144
 wingerdbou, *sien* wynbou; wynpag
 Winkel, Hester, 151
 Winkler, Adolf, 66-67 *passim*
 Wittebome, 80
 Witzen, Cornelis, 8, 58
 wol, 31
 wolboerdery, 15
 wolskape, 13. *Sien ook* van der Stel, W.A.:wolskape.
 Wybrandsz, Gerbrand, 95
 Wynberg, 111
 wynbou, 28, 59, 66, 76, 90, 115, 161, 163; wetgewing, 80; druiveoes op Vergelegen,
 177-178
Wyngaard (Engelse skip), *sien* *Vine*
 Wyngaarden, Wilhelmus, 140
 wynoes, 164
 wynpag, 26, 31, 36, 81, 129, 159; pryse, 6, 55, 62, 72, 79 *passim*, 98, 135; voorwaardes,
 5-6, 54, 62, 70, 79 *passim*, 96, 135, 172
 wynpryse, 31, 36, 102
 wynuitvoer, 161
 wynvate, *sien* vate

 yking, 54
Ypendam, *sien* *Ilpendam*
Ysselmonde, 156
 yster, 176

 Zaal, Cornelius, 49
 Zassé, Ambrosius, *sien* Sas, Ambrosius
Zeehaan, 77, 78 *passim*
 Zeeman, *skipper*, 95-96
 Zeeman, Cornelis, 124

Zegen, 54, 55
Zuiddorp, 142
Zuiderburg, 166
Zuidpool, 46, 53-54, 91, 167 *passim*
Zwarte Leeuw, 30